

Radikal

Darbecilere son darbe



TARIK IŞIK

Türkiye / 07/08/2011

Darbe gerekçesi olan 'Türkiye Cumhuriyeti'ni kollamak ve korumak' maddesine parlamenter sisteme bağlı kalma şartı eklenecek.

Darbe ve darbe teşebbüslerine 'yasal kılıf' olarak öne sürülen Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasası'nın 35. Maddesi'nin değiştirilmesi için zemin yoklayan hükümet, askerden beklediği 'olumlu sinyali' aldı. TSK'nın "Türkiye Cumhuriyeti'ni kollamak ve korumaktır" görevi muhafaza edilecek ancak bunu yaparken demokratik parlamenter sisteme bağlı kalınacağına vurgu yapılacaktır.

12 Eylül'de yapılan referandumda, Kenan Evren'e yasal koruma kalkanı olarak gösterilen anayasanın geçici 15. maddesini kaldıran hükümet, TSK İç Hizmetler Yasası 35. Madde'yi de 'demokratikleşme adımları' arasında önemli ve bir o kadar da sembolik görüyor. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın özel önem verdiği maddenin yeniden düzenlenmesi için Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı bünyesinde devam ettirilen çalışmalarda 'ciddi mesafe' alındı. Maddenin kaldırılması veya yeniden düzenlenmesi seçenekleri masaya yatırıldı. Genelkurmay'dan hükümete, madde ile ilgili şimdiki kadar 'kayda değer bir muhalefet' gelmediğini belirten kaynaklar, bu sorunun aşıldığını ve Genelkurmay'ın da artık sıcak yaklaştığını ifade etti.

Halen, "Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; Türk yurdunu ve anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti'ni kollamak ve korumaktır" şeklinde yazılan maddenin değiştirilmesi seçeneğinin ağır bastığı ifade edildi. Buna göre, maddeye TSK'nın 'kollama ve koruma' görevini demokratik parlamenter sisteme bağlı kalarak yapacağı yönünde bir ifade eklenecek. Madde ile ilgili son sözün önümüzdeki haftalarda Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Genelkurmay Başkanı Orgeneral Necdet Özel'le yapacağı görüşmede söyleneceği ifade edildi.

CHP ve BDP destekliyor

Geçen yasama döneminde CHP, 35. maddenin "Silahlı Kuvvetlerin vazifesi; Türk yurdunu ve anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti'ni parlamenter demokratik sistemin işlerliği çerçevesinde ve anayasaya bağlı olarak korumaktır" şeklinde değiştirilmesi için Meclis'e teklif vermişti. Teklif görüşülemediği için kadük kalmıştı.

Milliyet gazetesinin sorularını yanıtlayan CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, verdikleri değişiklik teklifini 1 Ekim’de yenileyeceklerini açıklamıştı.

Söz konusu maddenin kaldırılmasına BDP de sıcak bakıyor. BDP’li Hasip Kaplan’ın da geçen yasama döneminde bu yönde Meclis’e verdiği bir teklifi olmuştu.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, geçen nisan ayında maddenin değiştirilmesi çağrısında bulunmuştu. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan da, 12 Haziran seçim sürecinde 35. Madde’nin çok muğlak olduğunu vurgulayıp, değiştirileceği mesajını vermişti.

İlk adım EMASYA’da atıldı

2010’un şubat ayında dönemin Genelkurmay Harekât Başkanı Korgeneral Mehmet Eröz ile İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Osman Güneş arasında imzalanan protokolle valilikler talep etmese bile askere toplumsal olaylara müdahale etme yetkisi veren EMASYA (Emniyet, Asayiş, Yardımlaşma) Protokolü yürürlükten kaldırılmıştı. 7 Temmuz 1997’de hükümet ve Genelkurmay arasında imzalanan protokol, 35. madde gibi eleştirilere hedef oluyordu.

‘Balyoz’a da gerekçe olacaktı

1961 yılında mevzuata giren Türk Silahlı Kuvvetleri’nin ‘TSK) İç Hizmet Yasası’nın 35. maddesi, Kenan Evren tarafından 12 Eylül 1980’de gerçekleştirdikleri darbenin ‘yasal dayanağı’ olarak gösterilmişti. 35. madde, 28 Şubat sürecinde de, REFAH-YOL koalisyonuna aba altından sopa göstermek için ön plana çıkartılmıştı. 35. maddenin, en son ortaya çıkan ‘Balyoz’ darbe planında da ‘darbeye gerekçe’ olarak kullanılmak istendiği ortaya çıkmıştı.